

Duisterhoutschool
School voor speciaal onderwijs

SCHOOLONDERSTEUNINGSPROFIEL

VSO Duisterhoutschool

september 2019

Naam school	VSO Duisterhoutschool
Bestuur	SO Fryslân
Adres	Buitenbaan 3, Heerenveen en Boekhorsterweg 15, Oosterwolde
Telefoonnummer	0513-631748
Email	info@duisterhout.nl
Website	www.duisterhout.nl
BRIN-nummer	19TX

Inhoud

Voorwoord	3
Hoofdstuk 1 Beschrijving van de niveaus van ondersteuning	4
1.1. Inleiding	4
1.2. Basisondersteuning (MEEDOEN)	4
1.3. Basisondersteuning plus (MEEDOEN PLUS)	5
1.4. Extra ondersteuning (MEERDOEN)	5
1.5. Speciale ondersteuning	5
1.6. Als het aanbod niet passend blijkt bij de onderwijsbehoeften	5
1.7. Beschikbare expertise binnen de school	6
1.8. Typering van de school	7
Hoofdstuk 2 Het schoolondersteuningsprofiel	8
Hoofdstuk 3 Ondersteuningsarrangementen	10
3.1. Ondersteuning bij leren	10
3.1. Ondersteuning bij leergedrag	11
3.2. Ondersteuning bij sociaal emotioneel functioneren	11
3.3. Ondersteuning bij fysieke beperkingen	13
3.4. (School)loopbaanondersteuning	13
3.5. Ondersteuning door aanpassingen in de organisatie	15
3.7. Ondersteuning door aanpassingen in het lesmateriaal	16

Voorwoord

Voor u ligt het schoolondersteuningsprofiel (SOP) van VSO Duisterhoutschool. Onze school is wettelijk verplicht minimaal één keer in de vier jaar een schoolondersteuningsprofiel op te stellen waarin de school heeft vastgelegd welke voorzieningen zijn getroffen voor leerlingen die extra ondersteuning behoeven. Met dit schoolondersteuningsprofiel kunt u als ouder(s), school of andere betrokkene lezen welk onderwijs- en ondersteuningsaanbod onze school biedt aan leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften. Daarnaast kunt u het ondersteuningsaanbod van de diverse scholen in de regio onderling vergelijken.

Voor meer informatie over de school kunt u uiteraard ook de website van onze school bekijken. Hierop is onder meer de schoolgids met informatie voor ouder(s)/verzorger(s) te vinden. Ga vooral ook eens kijken op de open dag om de sfeer te proeven en al uw vragen direct te stellen, of maak een afspraak voor een gesprek op de school.

Als u uw kind/leerling bij deze school aanmeldt, onderzoekt de school vervolgens de plaatsingsmogelijkheden. Per leerling wordt daarover door de schooldirectie een zorgvuldig afgewogen besluit genomen. Voor vragen over ondersteuning op de school, aanmelding en toelating kunt u contact opnemen met de contactpersoon voor toelating.

Ons schoolondersteuningsprofiel is met zorg en aandacht opgesteld door de schooldirectie. De ouder(s) en het onderwijzend personeel in de Medezeggenschapsraad hebben voorafgaand aan de vaststelling advies gegeven over de inhoud van het SOP. Het SOP is voor het laatst bijgesteld in juni 2019.

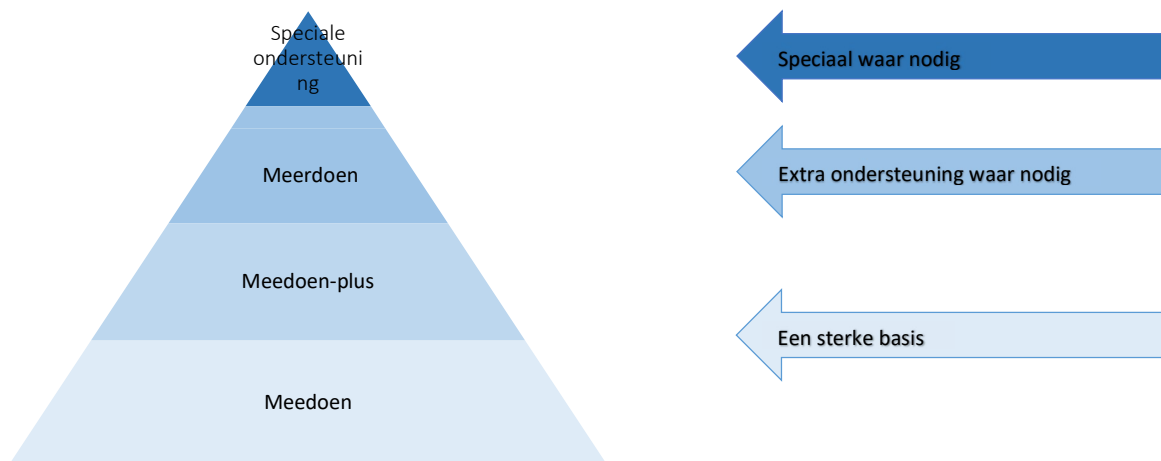
Hoofdstuk 1 Beschrijving van de niveaus van ondersteuning

1.1. Inleiding

De afdeling VSO van de Duisterhoutschool is samen met 34 andere schoollocaties in Zuidoost-Friesland VO onderdeel van het gelijknamige samenwerkingsverband passend onderwijs. We onderscheiden binnen ons samenwerkingsverband passend onderwijs vier niveaus van ondersteuning. Binnen de reguliere VO scholen komen er drie niveaus van ondersteuning voor: basisondersteuning, basisondersteuning plus en extra ondersteuning. Het vierde niveau van ondersteuning “Speciale ondersteuning”, dat is onze school, is de mogelijkheid voor extra ondersteuning buiten de VO-school, die plaatsvindt op het OPDC of het Voortgezet Speciaal Onderwijs. Alle scholen mogen zelf de inrichting van de ondersteuning aan leerlingen op schoolniveau organiseren. Het samenwerkingsverband bepaalt het minimale niveau van basisondersteuning dat elke school in ieder geval moet bieden (Meedoen). Een school kan ervoor kiezen om een hoger niveau van basisondersteuning te bieden. Dit noemen we basisondersteuning-plus. Daarnaast bieden scholen voor regulier VO extra ondersteuning (Meerdoen). Of een leerling binnen de school ondersteuning ontvangt op het gebied van Meedoen (plus) of Meerdoen hangt af van:

- De intensiteit van de ondersteuning die de leerling nodig heeft
- De inrichting van de ondersteuningsstructuur binnen de school en de beschikbare expertise binnen de school
- De mate waarin aanpassingen in methoden/materialen/faciliteiten nodig zijn
- De mate waarin de leerling een aangepaste omgeving nodig heeft
- De ketenpartners die beschikbaar zijn

Voor plaatsing op het ondersteuningsniveau speciale ondersteuning (VSO en OPDC) is altijd een indicatie nodig van het samenwerkingsverband. Er zijn binnen het samenwerkingsverband afspraken gemaakt wanneer er een indicatie afgegeven kan worden voor deze voorzieningen.

1.2. Basisondersteuning (MEEDOEN)

‘Wijzigingen aan, op en om het speelveld’

Ondersteuningsaanbod dat voor elke leerling beschikbaar is op het moment dat het nodig is. Deze basisondersteuning wordt geboden op alle scholen binnen het samenwerkingsverband Zuidoost-Friesland VO. De ondersteuning die valt onder de basisondersteuning wordt binnen het samenwerkingsverband aangeduid met ‘MEEDOEN’. Het niveau van basisondersteuning is de norm die de onderwijsinspectie stelt met betrekking tot de basiskwaliteit.

Met behulp van deze basisondersteuning zal het voor de meeste leerlingen mogelijk zijn om het onderwijsprogramma op gelijke voet te volgen met hun klasgenoten. Het niveau van basisondersteuning is vastgelegd in het ondersteuningsplan van het samenwerkingsverband.

1.3. Basisondersteuning plus (MEEDOEN PLUS)

'wijzigingen aan, op en om het speelveld boven het minimale niveau van basisondersteuning'

Daarnaast kunnen scholen ervoor kiezen een breder niveau van basisondersteuning te bieden. Dit wordt aangeduid met de toevoeging van de 'plus', MEEDOEN-PLUS. Hierin kunnen verschillen zijn tussen de afzonderlijke scholen. Het gaat hierbij om ondersteuning op individueel- of groepsniveau met een (in beginsel) tijdelijk en preventief (voorkomend) of licht curatief (oplossend) karakter. Deze ondersteuning is in principe voor elke leerling binnen de school beschikbaar.

1.4. Extra ondersteuning (MEERDOEN)

'Aanpassen van de spelregels'

Voor een deel van de leerlingen is er echter meer nodig dan de basisondersteuning om de opleiding binnen de gebruikelijke studieduur op niveau af te ronden. Er zullen structurele aanpassingen in de regels van de opleiding moeten worden toegestaan: aanpassingen in de begeleiding, studielast, toetsen of in het schoolgebouw. Als de 'spelregels' worden opgerekt is het mogelijk voor deze leerlingen binnen de grenzen van het aangeboden programma hun opleiding in het regulier onderwijs af te ronden. Het gaat hierbij om ondersteuning met een structureel, langdurig karakter op individueel niveau. Hierbij doet de school maximale aanpassingen in het onderwijsaanbod, leermiddelen en personele inzet. Als er sprake is van MEERDOEN dan spreken we over extra ondersteuning op schoolniveau en wordt er planmatig gewerkt door middel van het opstellen van een Ontwikkelingsperspectiefplan (OPP). Dit betekent dat middels dit OPP ouders van het kind structureel en formeel betrokken worden bij de beslissingen over de vormgeving van de ondersteuning aan hun kind.

1.5. Speciale ondersteuning

'veranderen van speelveld'

Als het niet mogelijk is om een leerling met extra ondersteuning binnen een reguliere school voor voortgezet onderwijs een passende onderwijsplek te bieden, zijn er binnen het samenwerkingsverband twee voorzieningen beschikbaar: het VSO en het OPDC. Bij een plaatsing van leerling in één van deze beide voorzieningen spreken we over speciale ondersteuning. Het kan hierbij gaan om een tijdelijke plaatsing op het OPDC, een symbiose met inschrijving in het VSO of een plaatsing in het VSO. Hiervoor is altijd een indicatie van het samenwerkingsverband nodig. Dit ondersteuningsaanbod wordt geboden op het OPDC en scholen voor het voortgezet speciaal onderwijs.

1.6. Als het aanbod niet passend blijkt bij de onderwijsbehoeften

'grenzen aan de ondersteuning'

Het kan voorkomen dat ondanks dat de school zich optimaal inspant om voor alle leerlingen maximale aanpassingen in het onderwijsaanbod, leermiddelen en personele inzet te realiseren dat zelfs dit niet voldoende tegemoet komt aan de zeer specifieke onderwijsbehoeften van de leerling om de opleiding binnen de gebruikelijke studieduur op niveau af te ronden. In dat geval zal de school vanuit haar wettelijke zorgplicht in ieder geval in samenspraak met ouders de leerling naar een passende onderwijsplek toe leiden.

1.7. Beschikbare expertise binnen de school

Expertise	De rol
Gedragsspecialist (Orthopedagoog)	Als lid van de commissie voor de begeleiding (CvB) hebben de gedragsdeskundigen een onderzoekende, ondersteunende en indicerende taak in de leerlingzorg. De gedragsdeskundigen ondersteunen de klassenleiding met analyse, (handelings)advies, gesprekken, enz. De gedragsdeskundigen zijn o.a. betrokken bij de ontwikkelingsperspectief (OPP), externe instanties, toelaatbaarheidsverklaringen (TLV) aanvragen, toelatingen, evaluaties en volgen van cognitieve en sociaal-emotionele ontwikkeling.
Intern begeleider (IB-er)	De taak van de intern begeleider is het onderwijsaanbod bewaken en bevorderen. Het adviseren van het onderwijzend personeel wanneer er handelingsverlegenheid wordt ervaren. Of wanneer er vragen zijn t.a.v. klassenzetting. Tevens zit de intern begeleider in het CvB. Vanuit hier is de IB-er nauw betrokken bij de leerlingzorg.
Rekenspecialisten	De taak van de rekenspecialist is het bewaken en bevorderen van de kwaliteit van het onderwijs in rekenen. Het adviseren van OP hoe kan worden aangesloten bij specifieke behoeften van leerlingen.
Logopedist	De logopediste werkt individueel met leerlingen als zij problemen hebben met hun stem, spraak, taal of gehoor. Ze behandelen stoornissen van leerlingen op het gebied van de persoonlijke communicatie. Zij houden zich daarnaast bezig met voorlichting, preventie en onderzoek.
Ergotherapeut	Kinderergotherapie richt zich vooral op het dagelijks handelen. Ergotherapie wordt ingezet als activiteiten die eigenlijk automatisch behoren te gaan, zoals aankleden, schrijven, eten, spelen, zitten, concentreren in de klas, fietsen, moeizaam verlopen of niet lukken vanwege beperkingen. Naast de motorische en/of verstandelijke beperkingen kan ook de sensorische informatieverwerking verstoord zijn (de leerling is gevoelig voor prikkels, vermijdt prikkels, zoekt juist continu prikkels op of neemt niet goed waar). Mocht het te lastig zijn om een nieuwe vaardigheid goed aan te leren, dan wordt er gekeken naar hulpmiddelen die zouden kunnen helpen (bijv. een aangepaste schaar, een aangepaste stoel, fiets etc.).
Schoolmaatschappelijk werker	De schoolmaatschappelijk werker (SMW) heeft een uitgebreide kennis van externe zorg- en hulpverlening en is ook werkzaam voor MEE Friesland. De SMW heeft een adviserende rol richting ouders/verzorgers en gemeente bij uitstroom en houdt onder andere de meldcode levend in het team. Ouders kunnen de SMW om advies vragen over allerlei zaken in het leven van u en uw kind. Het betreft hier bijvoorbeeld het aanvragen van voorzieningen, bemiddeling naar zorg- en hulpverlenende instanties, maar ook als het thuis niet lekker loopt (opvoedings-, relatie- en/of financiële problemen), vragen over wonen, de toekomst van uw kind, etc.
Stagecoördinator	De stagecoördinator/het stage-bureau is verantwoordelijk voor de begeleiding van de individuele leerlingen tijdens hun stage, met als doel een passende plek te vinden binnen arbeid of dagbesteding. Tevens heeft de stagecoördinator contacten met ouders.
Anti-Pest coördinator	Binnen de school is een anti-pest coördinator. Deze heeft een monitorende en adviserende rol heeft binnen de school voor leerlingen, ouders en collega's. Het beleid wordt bewaakt en bijgesteld waar nodig.
Vertrouwenspersoon	Sociaal-emotioneel toestand en welbevinden.
	Functies en/of taken omschrijven die toch invloed op leerlingen of hun proces.

1.8. Typering van de school

De Duisterhoutschool is een school voor zeer moeilijk lerende kinderen en meervoudig gehandicapte kinderen (SO en VSO). Wij vinden het heel belangrijk dat iedere leerling de aandacht krijgt die hij of zij nodig heeft. Wij werken met kleine klassen en met specifiek voor deze doelgroep gekwalificeerd personeel in de klas. We houden in het onderwijs rekening met wat iemand wel kan en leren hem of haar omgaan met wat moeilijk is of misschien niet mogelijk. Wij vinden het belangrijk dat kinderen met plezier naar school gaan, dat ze zich veilig voelen, vrij genoeg zijn om zichzelf te zijn en uitgenodigd worden zich te ontwikkelen.

Voor alle teamleden geldt "wij zijn er voor de kinderen en niet andersom!". Bij ons op school staat de ontwikkeling van het kind centraal. Aangezien we alleen speciaal onderwijs bieden, hebben de medewerkers heel bewust voor dit werk gekozen. Ze zijn geschoold in dit werk, hebben hierin veel ervaring en worden door specialisten in hun werk ondersteund. De Duisterhoutschool biedt ontwikkelingsgericht en praktijkgericht onderwijs waarbij het uitstroomperspectief gericht is op een zo zelfstandig mogelijke deelname aan wonen, werken en vrije tijd. We gaan daarbij uit van de individuele mogelijkheden van de leerling waarbij rekening gehouden wordt met diens beperking. De leerlingen oriënteren zich breed op de maatschappij o.a. door stages en maken op basis hiervan werken samen aan hun toekomst. In ons schoolplan en in onze schoolgids hebben wij uitgebreid beschreven waarvoor onze school staat, wat onze doelstellingen zijn en wat wij onze leerlingen en onze ouders te bieden hebben.

Hoofdstuk 2 Het schoolondersteuningsprofiel

Het schoolondersteuningsprofiel geeft inzicht in de extra ondersteuning die binnen onze school wordt geboden. De leerlingen in het speciaal voortgezet onderwijs hebben allemaal behoefte aan extra ondersteuning. In onderstaande tabel kunt u lezen welke extra ondersteuning er beschikbaar is binnen onze school en of dit aanbod beschikbaar is voor alle leerlingen of voor enkele leerlingen.

Personeel ondersteuningsaanbod voor leerlingen	Aanwezig voor alle leerlingen	Aanwezig voor enkele leerlingen	Niet aanwezig
Ondersteuning bij leren			
Bijlessen gericht op vak-inhoud			x
Ondersteuning bij rekenproblemen	x		
Ondersteuning bij taalproblemen	x		
Ondersteuning bij leesproblemen	x		
Verrijkingsaanbod		x	
Ondersteuning bij leergedrag			
Ondersteuning bij faalangst	x		
Ondersteuning bij examenvrees/toetsangst			x
Huiswerkondersteuning			x
Ondersteuning bij motivatieproblemen	x		
Studiebegeleiding (gericht op leren leren)	x		
Ondersteuning bij planning en organisatie		x	
Ondersteuning bij sociaal-emotioneel functioneren			
Ondersteuning bij de behoefte aan structuur/voorspelbaarheid	x		
Ondersteuning bij de sociaal emotionele ontwikkeling	x		
Ondersteuning bij de ontwikkeling van de weerbaarheid	x		
Ondersteuning bij de ontwikkeling van de sociale vaardigheden	x		
De basisgroep extra ondersteuning bij de behoefte aan structuur/voorspelbaarheid		x	
Ondersteuning bij fysieke beperkingen			
Ondersteuning bij lichamelijke beperkingen		x	
Ondersteuning bij motorische beperkingen		x	
Ondersteuning bij visuele beperkingen			x
Ondersteuning bij auditieve beperkingen			x
Ondersteuning bij spraak/taal problematiek		x	
Ondersteuning bij langdurig en chronische ziekte			x
(School)loopbaanondersteuning			
Ondersteuning bij overgang so-vso		x	
Ondersteuning bij overgang vso-vervolgonderwijs		x	
Ondersteuning bij overgang van vso-werk/dagbesteding		x	
Ondersteuning bij verzuim		x	
Gespecialiseerd mentoraat	x		
Gespecialiseerde leerlingbegeleiding	x		

Ondersteuningsaanbod door aanpassingen in de organisatie van de school, het gebouw van de school of het lesmateriaal	Aanwezig voor alle leerlingen	Aanwezig voor één of meerdere leerlingen	Niet aanwezig
Organisatie			
Docententeam van 8 of minder docenten per klas	x		
Inzet assistenten (meer handen in de klas)	x		
Weinig wisseling lokalen	x		
Inhoudelijk werken met blokken (80-100 minuten)			x
Vast lokaal	x		
Vaste schooltijden	x		
Een rooster zonder tussenuren	x		
Time-out plekken			x
Individuele werkruimten		x	
Kleine klassen (minder dan 20 leerlingen)	x		
Individuele aanpassingen in het lesrooster		x	
Individuele aanpassingen in het onderwijsaanbod	x		
Vaste persoon waar de leerling naar toe kan tijdens vrije momenten	x		
Onderwijs op afstand voor zieke leerlingen (die ziek worden tijdens de schoolperiode)		x	
Lesmateriaal			
Verlenging toetstijd		x	
Auditieve ondersteuning toetsen		x	
Visuele aanpassing toetsen	x		
Gebruik van computer bij motorische problemen	x		
Auditieve ondersteuning lesmateriaal		x	
Visuele aanpassing lesmateriaal		x	
Ondersteuning bij timemanagement	x		
Beschikbaarheid digitaal lesmateriaal	x		
Gebouw			
Rolstoeltoegankelijk gebouw		x	
Rolstoelvriendelijke praktijklokalen			x
Rolstoelvriendelijke leslokalen		x	
Therapieruimte	x		
Extra schoonmaak in verband met allergieën			x
Time-out ruimte			x
Visuele ondersteuning in de school	x		
Prikkelarme inrichting lokalen			x
Prikkelarme werkplekken in de klas		x	
Pauzeruimte met toezicht	x		
Individuele pauzeruimte		x	
Therapeutisch zwembad			x
Belevingsruimte			x
Tilliften op invalidetoilet en bij het zwembad			x

Hoofdstuk 3 Ondersteuningsarrangementen

3.1. Ondersteuning bij leren

<i>Speciale ondersteuning</i>	Wij ondersteunen leerlingen bij rekenproblemen
Inhoud (wat is het)	
Wat is het doel	De leerling met ondersteuning werkt aan het aanpakken van het rekenprobleem. Het ondersteunen gebeurt planmatig en stapsgewijs: <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>signaleren</i> (probleem in kaart brengen); 2. een <i>doel stellen</i> (oorzaak van het probleem proberen te achterhalen en een concreet doel stellen); 3. een <i>plan opstellen</i> (dat wat de leerling wanneer en waar gaat doen + een de duur, frequentie en resultaat); 4. de <i>uitvoering</i>: het plan wordt uitgevoerd zoals bedacht en naderhand 5. wordt het plan <i>geëvalueerd</i> (beoordelen of de interventie goed is uitgevoerd, de gewenste resultaten heeft opgeleverd en het vervolg bepalen).
Voor wie	Voor alle leerlingen.
Door wie	Het onderwijzend personeel i.o.m. de rekenspecialis en/of de IB-er (CvB).
Intensiteit	Binnen het reguliere lesprogramma is dit opgenomen en afhankelijk van het probleem wordt de intensiteit vastgesteld.
Voorwaarden/procedures	Uit tussentijdse analyses, die de leerkracht tweemaal per jaar uitvoert, is aantoonbaar dat de leerling (op een rekengebied) uitvalt t.o.v. het te verwachten beheersingsniveau.
Extra informatie	N.v.t.

<i>Speciale ondersteuning</i>	Wij ondersteunen leerlingen bij taal- en leesproblemen
Inhoud (wat is het)	
Wat is het doel	De leerling met ondersteuning werkt aan het aanpakken van het taal- en of leesprobleem. Het ondersteunen gebeurt planmatig en stapsgewijs: <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>signaleren</i> (probleem in kaart brengen); 2. een <i>doel stellen</i> (oorzaak van het probleem proberen te achterhalen en een concreet doel stellen); 3. een <i>plan opstellen</i> (dat wat de leerling wanneer en waar gaat doen + een de duur, frequentie en resultaat); 4. de <i>uitvoering</i>: het plan wordt uitgevoerd zoals bedacht en naderhand 5. wordt het plan <i>geëvalueerd</i> (beoordelen of de interventie goed is uitgevoerd, de gewenste resultaten heeft opgeleverd en het vervolg bepalen).
Voor wie	Voor alle leerlingen.
Door wie	Het onderwijzend personeel i.o.m. de IB-er (CvB).
Intensiteit	Binnen het reguliere lesprogramma is dit opgenomen en afhankelijk van het probleem wordt de intensiteit vastgesteld.
Voorwaarden/procedures	Uit tussentijdse analyses, die de leerkracht tweemaal per jaar uitvoert, is aantoonbaar dat de leerling (op een taal/leesgebied) uitvalt t.o.v. het te verwachten beheersingsniveau.
Extra informatie	N.v.t.

<i>Speciale ondersteuning</i>	Wij bieden verrijkingsaanbod aan
Inhoud (wat is het)	
Wat is het doel	Verrijkingstof aanbieden aan de leerling die dit nodig heeft om het uitstroomperspectief te realiseren of omdat de leerling zelf graag verrijkingstof wil hebben.
Voor wie	Voor enkele leerlingen.
Door wie	Het onderwijzend personeel en indien nodig i.o.m. de IB-er (CvB).

Intensiteit	Binnen het reguliere lesprogramma is dit opgenomen en afhankelijk van wat de leerling nodig heeft.
Voorwaarden/procedures	Tijdens coaching gesprekken, de CvB en/of leerlingenbespreking zal naar voren komen dat de leerling graag verrijkingsstof zou willen hebben of dat dit gewenst is. De leerkracht beslist of en welke stof de leerling als verrijkingsstof aangeboden krijgt.
Extra informatie	N.v.t.

3.1. Ondersteuning bij leergedrag

<i>Speciale ondersteuning</i>	Ondersteuning bij faalangst/motivatieproblemen/ begeleiding bij leren leren/ ondersteuning bij plannen en organiseren (executieve functies)
Inhoud (wat is het)	
Wat is het doel	De leerling voelt zich veilig voelen/ gezien en gehoord door al het personeel binnen. De leerling kan zich deze wijze ontplooien en kan zich door ontwikkelen.
Voor wie	Voor leerlingen die faalangstig zijn, motivatieproblemen en/of meer moeite dan gemiddeld hebbe met plannen en organiseren.
Door wie	Al het OP en het onderwijsondersteunend personeel (OOP).
Intensiteit	Binnen het reguliere lesprogramma is dit opgenomen.
Voorwaarden/procedures	De ontwikkeling van de executieve functies is onderdeel van het dagelijks aanbod van onze leerlingen. Indien nodig wordt er een apart traject op een leerling gezet i.o.m. ouder(s)/verzorger(s) intern in de huidige klassensetting. De CvB neemt de beslissing over een apart traject.
Extra informatie	N.v.t.

3.2. Ondersteuning bij sociaal emotioneel functioneren

<i>Speciale ondersteuning</i>	Ondersteuning bij de behoefte aan structuur/voorspelbaarheid
Inhoud (wat is het)	
Wat is het doel	De leerling komt tot leren en ontwikkeling door de structuur en de voorspelbaarheid van het dagprogramma en de intensieve ondersteuning die al het onderwijzend en ondersteunend personeel leerlingen biedt.
Voor wie	Alle leerlingen.
Door wie	Al het OP en het OOP.
Intensiteit	Binnen het reguliere lesprogramma is dit opgenomen.
Voorwaarden/procedures	N.v.t.
Extra informatie	In het ontwikkelingsperspectief (OPP) van de leerling staat omschreven welke extra vorm van structuur en voorspelbaarheid hij/zij nodig heeft.

<i>Speciale ondersteuning</i>	De basisgroep extra ondersteuning bij de behoefte aan structuur/voorspelbaarheid
Inhoud (wat is het)	
Wat is het doel	Daarnaast bieden we extra structuur en voorspelbaarheid binnen de basisgroep. Dit is een groep voor leerlingen met een profiel 1 of 2 (laag functionerende leerlingen) en typeert zich door een heel klein vast team dat alle vakken aan deze groep geeft. Wij ondersteunen bij de behoefte aan structuur, sociale emotionele ontwikkeling, de weerbaarheid en de sociaal emotionele ontwikkeling van deze laag functionerende leerlingen door middel van LACCS. LACCS staat voor: Lichamelijk welbevinden, Alertheid, Contact, Communicatie en Stimulerende tijdsbesteding. Er wordt te allen tijde gestreefd naar een zo goed mogelijke balans tussen deze gebieden. Vanuit het ontwikkelingsdenken (sensatiefase, klikfase & begripfase) wordt er naar de leerlingen gekeken. De ontwikkelingsfase worden besproken met ouders, OP en OOP op deze wijze kijken we samen in welke ontwikkelingsfase de leerling zit en wat hij/zij nodig heeft. En geeft de handvatten voor de dagelijkse ondersteuning. Er wordt methodisch gewerkt binnen de klassen.
Voor wie	Voor enkele leerlingen.
Door wie	Het OP en het OOP van de basisgroep.

Intensiteit	Binnen het reguliere lesprogramma is dit opgenomen.
Voorwaarden/procedures	Nieuwe en zittende leerlingen (met profielen 1 of 2) vanaf 10 jaar kunnen in de basisgroep geplaatst worden als deze groep qua structuur het best bij hen lijkt te passen. Dit gaat in overleg met ouders, de CvB neemt het besluit hierover. De maximale grootte is 9 leerlingen. Het onderwijs wordt samen met de leerkracht, CvB en ouders vormgegeven.
Extra informatie	In het ontwikkelingsperspectief (OPP) van de leerling staat omschreven welke extra vorm van structuur en voorspelbaarheid hij/zij nodig heeft.

<i>Speciale ondersteuning</i>	Ondersteuning bij sociaal emotionele ontwikkeling
Inhoud (wat is het)	
Wat is het doel	We kennen van iedere leerling de sociaal-emotionele ontwikkelingsleeftijd en welke concrete gedragingen passen bij deze leeftijd (AuReCool). Wij ondersteunen leerlingen bij de sociaal emotionele ontwikkeling door middel van effectief klassenmanagement en het aansluiten op hun sociaal emotionele ontwikkelingsleeftijd. De leerling bevindt zich in een klaslokaal waar een effectief klassenmanagement wordt gehanteerd. De leerling krijgt werk aangeboden in de zone van de naaste ontwikkeling. De leerling blijft zich op sociaal emotioneel ontwikkelen (geïntegreerd in het OPP, middels doestellingen, en in de aanpak tijdens de lessen).
Voor wie	Voor alle leerlingen.
Door wie	Al het OP en het OOP.
Intensiteit	Binnen het reguliere lesprogramma (de aanpak) is dit opgenomen.
Voorwaarden/procedures	N.v.t.
Extra informatie	N.v.t.

<i>Speciale ondersteuning</i>	Ondersteuning bij de ontwikkeling van weerbaarheid (Rots en water)
Inhoud (wat is het)	
Wat is het doel	Wij ondersteunen leerlingen bij de ontwikkeling van de (sociale) weerbaarheid door middel van Rots & Water. Rots en Water is een psychofysieke training. Spelenderwijs en via fysieke oefeningen worden sociale-communicatie-en-confrontatievaardigheden aangeleerd. Spel en fysieke oefeningen worden voortdurend afgewisseld door momenten van zelfreflectie en kringgesprekken. De leerlingen vergroten hun communicatie- en sociale vaardigheden en welzijn. Ze kunnen omgaan met onder andere stress, groepsdruk en pestgedrag en leren om weerbaarder te worden of om zichzelf te beheersen.
Voor wie	Voor enkele leerlingen
Door wie	Gespecialiseerde (vak)leerkracht LO.
Intensiteit	9 weken
Voorwaarden/procedures	Via de CvB en i.o.m. de LO vakleerkracht.
Extra informatie	Methodiek 'Rots en water' methode van Freerk Ykema.

<i>Speciale ondersteuning</i>	Ondersteuning bij de ontwikkeling van sociale vaardigheden (KWINK)
Inhoud (wat is het)	
Wat is het doel	Wij ondersteunen leerlingen bij de ontwikkeling van sociaal emotionele vaardigheden door middel van KWINK. Dit is een methode voor sociaal-emotioneel leren (inclusief burgerschap en mediawijsheid) en is gericht op preventie (voorkomen) en de kracht van een veilige groep. Het sociaal en emotioneel welbevinden van leerlingen wordt vergroot. De leerling kan omgaan met onder andere stress, groepsdruk en pestgedrag. De leerling krijgt meer zelfvertrouwen. Tevens worden de leerlingen voorbereid welke sociale vaardigheden nodig zijn tijdens stagesituaties.
Voor wie	Voor alle leerlingen
Door wie	Leerkracht
Intensiteit	Binnen het reguliere lesprogramma is dit opgenomen.
Voorwaarden/procedures	N.v.t.

Extra informatie	N.v.t.
<i>Speciale ondersteuning</i>	Ondersteuning bij de ontwikkeling van sociale vaardigheden (anti-pest-coördinator)
Inhoud (wat is het)	
Wat is het doel	Een veilig schoolklimaat voor alle leerlingen en de leerlingen ervaren dat er adequaat binnen De Duisterhoutschool wordt gehandeld bij pesten.
Voor wie	Voor alle leerlingen
Door wie	Leerkracht en anti-Pest Coördinator (APC)
Intensiteit	Divers. Op afroep van leerlingen, ouders en collega's. Ook wordt er in de preventie dagelijks gewerkt om pesten te voorkomen (bijv. SEL).
Voorwaarden/procedures	Wij ondersteunen leerlingen bij de ontwikkeling van de (sociale) weerbaarheid door middel van een anti-pestcoördinator (APC). Pesten in al zijn facetten wordt besproken in de klas. Dit zorgt voor een veilig school klimaat. De APC ondersteunt leerlingen, ouders/verzorgers en collega's.
Extra informatie	N.v.t.

3.3. Ondersteuning bij fysieke beperkingen

<i>Speciale ondersteuning</i>	Ondersteuning bij lichamelijk en motorische beperkingen
Inhoud (wat is het)	
Wat is het doel	Een assistent 'ontzorgt' de klassenleiding en leert tevens de leerling zelfstandiger te worden binnen zijn/haar mogelijkheden, zodat de vaardigheden ten aanzien van de lichamelijke en/of motorische beperkingen en lichamelijke verzorging worden gestimuleerd door de leerkracht en de assistent binnen de mogelijkheden van de leerling.
Voor wie	Voor enkele leerlingen
Door wie	OOP en OP
Intensiteit	Afhankelijk van de behoefte van de leerling.
Voorwaarden/procedures	In onderling overleg assisteren de leerkracht(en) en assistent(en) de leerling op lichamelijk en motorisch vlak waar nodig gericht op zelfstandigheidsbevordering.
Extra informatie	N.v.t.

3.4. (School)loopbaanondersteuning

<i>Speciale ondersteuning</i>	Ondersteuning bij so-vso of sbo-vso
Inhoud (wat is het)	
Wat is het doel	De leerling ervaart de overgang van het SO/SBO naar het VSO als soepel. Wij ondersteunen leerlingen bij de overgang van het so-vso. Er is een overdracht vanuit het SO/SBO naar het VSO. De leerling ervaart dat de kennis van het s(b)o is overgedragen naar de huidige klassenleiding. De leerling krijgt leermiddelen aangeboden op of net onder het niveau van de leerling. De leerling ervaart dat de huidige klassenleiding weet welke begeleidingsbehoeften past bij de leerling.
Voor wie	Voor alle leerlingen fase 1 welke instromen vanuit het s(b)o
Door wie	IB, OP en OOP
Intensiteit	Bij de start van het VSO en binnen het reguliere lesprogramma is dit opgenomen.
Voorwaarden/procedures	n.v.t.
Extra informatie	n.v.t.

<i>Speciale ondersteuning</i>	Ondersteuning bij vso-vervolgonderwijs (PrO of mbo)
Inhoud (wat is het)	
Wat is het doel	Wij ondersteunen leerlingen bij de overgang van het VSO-PRO/MBO (warme overdracht).
Voor wie	Voor enkele leerlingen.
Door wie	OP en CvB.
Intensiteit	Op het moment dat het zich voordoet en de begeleiding wordt afgestemd op de behoeftes van de leerling.

Voorwaarden/procedures	De klassenleiding ervaart dat de leerling cognitief en sociaal emotioneel meer uitdaging nodig heeft dan dat De Duisterhoutschool hem/haar kan bieden. Uit de toetsanalyses en observaties blijkt dat de leerling meer uitdaging nodig heeft. Dan wordt de leerling aangemeld bij de CvB met de vraag om advies. Vanuit daar worden ouders meegenomen in het proces.
Extra informatie	N.v.t.

<i>Speciale ondersteuning</i>	Ondersteuning bij overgang vso-werk/dagbesteding
Inhoud (wat is het)	
Wat is het doel	De leerling stroomt uit naar een passende plek (vervolgonderwijs, arbeid, beschut werk of dagbesteding) waar ze zich thuis voelen en zich verder kunnen ontploien.
Voor wie	Voor VSO3-leerlingen.
Door wie	Stagebegeleider en/of stagecoördinator van onze school.
Intensiteit	Het uitstroomtraject duurt doorgaans twee jaar, waarbij leerlingen meerdere dagen per week ZES lopen.
Voorwaarden/procedures	Dit traject gaat in samenspraak met ouder(s)/verzorger(s). Wij ondersteunen leerlingen bij de overgang van VSO naar vervolgonderwijs, arbeid, beschut werk of dagbesteding (fase 3). Leerlingen lopen een Zelfstandige Externe Stage (ZES), het liefst op de plek waar ze naartoe uit willen stromen. Vervolgens is er een eerste uitstroomgesprek (leerling, ouder(s)/verzorger(s), schoolmaatschappelijk werk, stagebegeleider, stagecoördinator, evt. thuisbegeleiding) waarbij de leerling over zijn / haar ervaringen vertelt en zijn / haar toekomstdroom. Vanaf dat moment gaan we met elkaar proberen de uitstroom te verwezenlijken: ouder(s)/verzorger(s), leerling zelf, stagebegeleider, gemeente (indien de leerling naar arbeid uitstroomt komt een jobcoach in beeld, die na uitstroom de leerling ondersteunt).
Extra informatie	N.v.t.

<i>Speciale ondersteuning</i>	Ondersteuning bij verzuim
Inhoud (wat is het)	
Wat is het doel	De leerling minder laten verzuimen en de geregelde schoolgang op gang te brengen en te behouden.
Voor wie	Voor enkele leerlingen.
Door wie	OP/CvB (de LPA wordt ingeschakeld).
Intensiteit	Op het moment dat het zich voordoet en afhankelijk van de leerling wat hij/zij nodig heeft.
Voorwaarden/procedures	Protocol verzuim: hierin staan de voorwaarden en de procedure vermeld. Deze is voor iedereen binnen school inzichtelijk. Bij langer dan 4 weken verzuim, wordt het thuiszittersteam ingeschakeld. Wij ondersteunen leerlingen bij verzuim. De leerling welke ongeoorloofd verzuim laat zien gaat in eerste instantie in gesprek met zijn leerkracht/mentor. Tevens wordt er contact opgenomen met de ouders/verzorgers. Mocht het ongeoorloofde verzuim stand houden wordt de leerling door de leerkracht aangemeld bij de CvB. In de CvB wordt de leerling besproken en wordt er gekeken welke begeleiding er voor de leerling en ouders/verzorgers nodig is om het ongeoorloofde verzuim een halt toe te roepen. Daarnaast zijn we als school verplicht ongeoorloofd verzuim te melden in het verzuimregister (meer dan 16 uur in 4 weken) en bij luxe verzuim.
Extra informatie	N.v.t.

<i>Speciale ondersteuning</i>	Gespecialiseerd mentoraat
Inhoud (wat is het)	
Wat is het doel	We zetten Mijn Coach Route in, een coaching methode met als doel dat leerlingen hun realistische mogelijkheden leren kennen en deze strategisch en doelgericht in kunnen zetten voor hun eigen ontwikkeling! Mijn Coach Route

	<p>bestaat uit praktische actieve werkvormen voor docenten/assistenten om leerlingen hun gehele schoolloopbaan actief te betrekken bij hun leerproces.</p> <p>Coaches stellen hun leerlingen centraal: De route biedt overzicht. De coaches doorlopen met de leerling het schooljaar en staan op de verschillende locaties stil om bijvoorbeeld doelen te stellen, te reflecteren of keuzes te maken. De coaches leren de leerling goed kennen en leerlingen hebben zelf inzicht in hun leerproces. Mijn Coach Route bestaat uit praktische actieve werkvormen zodat docenten leerlingen actief kunnen betrekken bij hun leerproces.</p>
Voor wie	Voor alle leerlingen.
Door wie	Coaches
Intensiteit	Wekelijks gepland en dagelijks komt dit tot uiting tijdens lessen.
Voorwaarden/procedures	De route en globale planning van Mijn Coach Route wordt aangehouden. Leerlingen verzamelen hun gemaakte werkbladen in hun portfoliomap.
Extra informatie	N.v.t.

3.5. Ondersteuning door aanpassingen in de organisatie

<i>3.6. Speciale ondersteuning</i>	Onderwijs Ondersteunend Personeel (OOP) in alle klassen
Inhoud (wat is het)	
Wat is het doel	Het ondersteunen van het dagdagelijks werk van het onderwijzend personeel (leerkrachten) zodat iedere leerling individuele aandacht kan ontvangen voor zowel de didactische als de pedagogische aanpak. De OOP en de OP dragen samen bij aan veilig pedagogisch en didactisch klimaat.
Voor wie	Voor alle leerlingen.
Door wie	OOP
Intensiteit	Dagelijks
Voorwaarden/procedures	Het OP en OOP vormen gezamenlijk de klassenleiding en werken intensief met elkaar samen en stemmen met elkaar af op welke wijze er afgestemd wordt op de begeleidingsbehoeften van de leerlingen. Het OP is eindverantwoordelijke binnen de klas.
Extra informatie	N.v.t.

<i>Speciale ondersteuning</i>	Vaste lokalen, schooltijden, geen tussenuren en kleine klassen
Inhoud (wat is het)	
Wat is het doel	Leerlingen zitten in een mentorgroep en hebben in een vast lokaal les, volgens een vast rooster met wekelijks zelfde schooltijden zonder tussenuren. De klassen zijn kleiner dan 20 en bij de Basisgroep geldt een maximum van 9 leerlingen.
Voor wie	Voor alle leerlingen.
Door wie	Staf en OP.
Intensiteit	n.v.t.
Voorwaarden/procedures	n.v.t.
Extra informatie	n.v.t.

<i>Speciale ondersteuning</i>	Individuele: werkruimten, aanpassingen in het lesrooster, aanpassingen in het onderwijsaanbod en onderwijs op afstand
Inhoud (wat is het)	
Wat is het doel	Leerlingen die een aparte werkruimte, aanpassingen in het rooster, aanbod of onderwijs op afstand nodig hebben krijgen dit.
Voor wie	Voor enkele leerlingen.
Door wie	OP en CvB.
Intensiteit	Op het moment dat het zich voordoet en afhankelijk van de leerling wat hij/zij nodig heeft.
Voorwaarden/procedures	Aanvraag via en besluit door de CvB.
Extra informatie	N.v.t.

3.7. Ondersteuning door aanpassingen in het lesmateriaal

<i>Speciale ondersteuning</i>	Verlening toetstijd en auditieve, visuele ondersteuning/aanpassing van toetsen
Inhoud (wat is het)	
Wat is het doel	Alle leerlingen, die een toets moeten maken, kunnen deze ondanks een beperking uitvoeren. Leerlingen krijgen meer tijd, een aangepast toets en/of auditieve of visuele ondersteuning als ze dat nodig hebben.
Voor wie	Voor enkele leerlingen.
Door wie	OP/IB
Intensiteit	Op het moment dat het zich voordoet en afhankelijk van de leerling wat hij/zij nodig heeft.
Voorwaarden/procedures	I.o.m. IB
Extra informatie	N.v.t.

<i>Speciale ondersteuning</i>	Auditieve en visuele aanpassingen/ondersteuning bij lesmateriaal
Inhoud (wat is het)	
Wat is het doel	Leerlingen werken aan hun doelen middels het lesmateriaal dat zij aangeboden krijgen. De materialen worden auditief of visueel aangepast of leerlingen krijgen ondersteuning als zij auditieve of visuele beperkingen hebben.
Voor wie	Voor leerlingen met een vorm van communicatie die aangepast lesmateriaal of ondersteuning tijdens de les nodig hebben i.v.m. hun auditieve of visuele beperking.
Door wie	OP, OOP en CvB
Intensiteit	Op het moment dat het zich voordoet en afhankelijk van de leerling wat hij/zij nodig heeft.
Voorwaarden/procedures	De voorwaarde is dat er bij leerlingen een vorm van communicatie mogelijk is.
Extra informatie	N.v.t.

3.8. Vaststelling en ondertekening

Dit schoolondersteuningsprofiel is van advies voorzien door de MR:

Datum 24 september 2019

Plaats Heerenveen

Handtekening MR

En vastgesteld door het bestuur:

Datum 24 september 2019

Plaats Heerenveen

Handtekening bestuur